

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060103

DOM
2018-11-08
Stockholm

Mål nr
M 1766-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-01-30 i mål nr M 4392-17,
se bilaga A

PARTER

Klagande
RK

Motpart

Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom förpliktar Mark- och
miljööverdomstolen RK att till staten betala 20 000 kronor i vite.

Dok.Id 1445825

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

RK har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska avslå ansökan om utdömande av vite.

Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

RK har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande:

De bilar och däck som skulle flyttas från fastigheten har tagits bort. Han har aldrig demonterat bilar på fastigheten. Bilar som ska demonteras brukar han lämna till Tegnaby bildemontering. Eftersom alla punkter i föreläggandet har följts saknas skäl att döma ut vitet.

Nämnden har anfört detsamma som i mark- och miljööverdomstolen med i huvudsak följande tillägg och förtydliganden:

Nämnden delar inte RK uppfattning att bildemontering inte sker på fastigheten. Nämnden har gjort två tillsynsbesök och kunnat konstatera att bildemontering skett mellan besöken genom att bildelar som dörrar, billyktor och bilfronter plockats bort från bilar. Nämnden bedömer att bildemontering sker utan auktorisation från länsstyrelsen och utan anmälan till Förvaltningen för samhällsplanering Bygg & Miljö (FSP Bygg & Miljö).

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att föreläggandet som ligger till grund för ansökan om utdömande av vite är lagligen

grundat. Av handlingarna framgår att föreläggandet har delgetts RK och att det har vunnit laga kraft.

Föreläggandet innebar bl.a. en skyldighet för RK att omedelbart upphöra med bildemontering på fastigheten XX i Alvesta kommun. Mark- och miljööverdomstolen prövar först frågan om nämnden har visat att föreläggandet har överträtts i denna del.

Av handlingarna framgår att nämndens föreläggande föregicks av två inspektioner under hösten 2015. Sedan föreläggandet meddelats genomförde nämnden en uppföljande inspektion den 30 augusti 2017. I ansökan om utdömmande av vite har nämnden anfört att den vid den senare inspektionen kunnat konstatera att RK inte upphört med bildemonteringen. Ansökan innehåller dock inte någon dokumentation om den uppföljande inspektionen eller någon annan utredning som stöder nämndens påstående om att bildemonteringen fortsätter. Mot RK bestridande är det därför inte visat att bildemontering pågått på fastigheten efter det att föreläggandet meddelades. Ansökan om utdömmande av vite i denna del, 30 000 kr, ska därför avslås.

Föreläggandet innebar också att RK skulle dels lämna ett antal bilar till en auktoriserad bilskrot eller annars tillse att de omhändertogs på ett miljömässigt godtagbart sätt och lämna redovisning om detta till FSP Bygg & Miljö, dels lämna ett antal däck till godkänd mottagare och lämna kvitto på inlämningen till FSP Bygg & Miljö. RK har visserligen tagit bort bilar och däck från fastigheten men han har inte ens påstått att bilarna har omhändertagits på ett miljömässigt godtagbart sätt eller att däcken har lämnats till en godkänd mottagare. I dessa delar gör Mark- och miljööverdomstolen därför inte några andra bedömningar än de som mark- och miljödomstolen har gjort i frågan om yrkat vite ska dömas ut.

Mark- och miljööverdomstolen finner alltså sammanfattningsvis att nämndens ansökan om utdömmande av vite inte kan bifallas i den del som gäller skyldigheten för RK att upphöra med bildemontering på fastigheten. I övriga delar ska ansökan

däremot bifallas. Det innebär att RK ska förpliktas att till staten betala 20 000 kr (15 000 + 5 000) i vite.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2018-11-29

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Ingrid Åhman, referent, Johan Svensson och Ulf Wickström.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Emma Johnsson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2018-01-30
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4392-17

PARTER

Sökande

Alvesta kommun, Nämnden för Myndighetsutövning

Motpart

RK

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktigar RK att till staten betala vite om totalt 50 000 kronor.

Dok.Id 423998

Postadress

Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress

Kungsgatan 8

Telefon

0470-560 100

E-post: mmd.vaxjo@dom.se

www.vaxjotingsratt.domstol.se

Telefax

0470-253 46

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun (nämnden) beslutade den 17 december 2015 att förelägga RK, att vid vite vidta nedanstående åtgärder på fastigheten XX:

- Demontering av bilar ska omedelbart upphöra. Inga demonterade bilar får ställas upp på fastigheten. (30 000 kr i vite)
- Blankett för anmälan av verkstaden ska lämnas till FSP Bygg & miljö. (1 000 kr i vite)
- Kvitto på tidigare inlämnade bilar till Tegnaby bildemontering ska lämnas till FSP Bygg & Miljö. (2 000 kr)
- Bilen MSA 44, vit skåpbil utan skåp, grå taxibil (Älvsby taxi), grå bil i garaget, bilen CXN 606, MKM 617, ONW 270 samt TFU 912 ska lämnas till en auktoriserad bilskrot eller omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. En redovisning av hur bilarana har omhändertagits ska göras till FSP Bygg och Miljö. (25 000 kr i vite)
- Inga bilar som lämnas till service/reparation ska ställa upp på framsidan av verkstaden. (10 000 kr i vite)
- De uppställda däcken på baksidan ska lämnas till godkänd mottagare. Kvitto på inlämning ska lämnas till FSP Bygg & Miljö. (5 000 kr i vite)
- Samtliga kemiska produkter ska förvaras invallat och under tak. Invallningen ska rymma den största behållarens volym samt 10 procent av summan av övrig lagrad volym. (5 000 kr i vite)
- Transport av farligt avfall ska anmälas till länsstyrelsen. Kopia på anmälan ska skickas in till FSP Bygg & Miljö. (2 000 kr i vite)
- Sortering av avfall ska göras. (5 000 kr i vite)

Åtgärderna ska vidtas snarast men senast 45 dagar efter beslutet vunnit laga kraft.

- De oljeförorenade massor/oljefläckar som finns på verkstadsområdet ska schaktas upp. Schaktning får utföras av verkstadens egen personal. En oberoende part med kännedom och erfarenhet som har tillgång till någon

form av mätinstrument i fält ska närvara vid schaktningen. Den oberoende parten ska först godkännas av FSP Bygg & Miljö. Målet med schaktningen är att det inte ska finnas någon lukt och PID-värden ska vara under 10 ppm. De massor som schaktas bort ska transporteras till godkänd anläggning och mottagningsbevis från transportör och slutlig mottagare ska insändas till FSP Bygg & Miljö. (75 000 kr i vite)

Åtgärderna ska vidtas snarast men senast 31 maj 2016.

- Om uppställning av fordon sker utomhus ska detta göras på baksidan av verkstaden på hårdgjord yta som är tät och beständig. (100 000 kr i vite)

Åtgärderna ska vidtas senast 1 september 2016.

Nämndens beslut överklagades till Länsstyrelsen i Kronobergs län, som den 3 maj 2016 upphävde punkter i föreläggandet på så sätt att endast följande punkter står kvar:

- Demontering av bilar ska omedelbart upphöra. Inga demonterade bilar får ställas upp på fastigheten. (30 000 kr i vite)
- Bilen MSA 44, vit skåpbil utan skåp, grå taxibil (Älvsby taxi), grå bil i garaget, bilen CXN 606, MKM 617, ONW 270 samt TFU 912 ska lämnas till en auktoriserad bilskrot eller omhändertas på ett miljömässigt godtagbart sätt. En redovisning av hur bilarana har omhändertagits ska göras till FSP Bygg och Miljö. (25 000 kr i vite)
- De uppställda däcken på baksidan ska lämnas till godkänd mottagare. Kvitto på inlämning ska lämnas till FSP Bygg & Miljö. (5 000 kr i vite)

Nämnden har nu ansökt om utdömande av vite hos mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att RK ska förpliktas att betala vite om totalt 50 000 kr enligt följande.

- Utdömande av vite på 30 000 kr för att utan anmälan ha bedrivit anmälningspliktig demontering av bilar på fastigheten.
- Utdömande av vite på 15 000 kr för att de uttjänta bilar som stod uppställda på fastigheten inte har tagits om hand på ett miljömässigt godtagbart sätt. Nämnden för myndighetsutövning beslutar att vitesbeloppet för denna punkt ska jämkas från de ursprungliga 25 000 kr till 15 000 kr då verksamhetsutövaren delvis har uppfyllt punkten genom att det uttjänta bilarna har flyttats från fastigheten.
- Utdömande av vite på 5 000 kr för att inte ha lämnat uttjänta däck som klassas som avfall till godkänd mottagare.

Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande. FSP Bygg & Miljö besökte fastigheten den 23 september 2015 för att utreda vilka verksamheter som bedrevs på platsen. Ny verksamhetsutövare vid verkstaden på fastigheten var RK. FSP Bygg & Miljö noterade vid besöket brister i bland annat hantering och förvaring av avfall och kemiska produkter. På fastigheten fanns då även uppemot ca 100 bildäck som lämnats kvar av tidigare verksamhetsutövare och som inte skulle användas. Uppställning av bilar (vid detta tillfälle 42 stycken) förekom på både fram- och baksidan av verkstaden. Bilarna var i olika skick, en del var demonterade, uttjänta och avställda bilar som stått uppställda på fastigheten under en längre tid, och andra bilar var i körbart skick och skulle repareras.

Den 17 december 2015 förelades RK att vida ett antal åtgärder på den rubricerade fastigheten. Föreläggandet förenades med vite. FSP Bygg & Miljö har sedan dess haft inspektion på platsen efter det att nämnden beslutade om föreläggandet som ansökan grundas på. Föreläggandet överklagades till länsstyrelsen som delvis upphävde föreläggandet. RK delgavs länsstyrelsens beslut den 13 september 2016. Efterföljande inspektion skedde den

30 augusti 2017. Mellan två tillsynsbesök har nämnden kunnat konstatera att demontering av flera bilar har skett. Vid inspektionen gick FSP Bygg & Miljö igenom de bilar som föreläggandet omfattade. Samtliga bilar hade flyttats från fastigheten men inga kvitton kunde uppvisas på vart de tagit vägen. De angivna bilarna ska, enligt RK ha lämnats till Tegnaby bildemontering. Däcken som stod uppställda skulle lämnas till godkänd mottagare. Kvitto skulle lämnas till FSP Bygg & Miljö. Verksamhetsutövaren har angett att däcken har lämnats till Litauen och att inga kvitton finns. Nämnden bedömer därmed att det finns förutsättningar för att döma ut vite i enlighet med de tre ovan angivna punkterna.

RK delgavs ansökan den 10 november 2017 men har inte yttrat sig i målet.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen ska i ett mål om utdömande av vite pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan är lagligen grundat, om det har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om det har överträtts. Vite får inte föreläggas om adressaten saknat faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom, under förutsättning att vite ska dömas ut, pröva om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, pröva vitets storlek samt beakta om det finns särskilda skäl att jämka det.

Nämndens föreläggandet upphävdes till viss del av länsstyrelsen. Domstolen anser att länsstyrelsens beslut inte omfattar frågan om tidpunkten för när åtgärderna ska vidtas. Tidsfristerna som framgår av nämndens beslut ska därmed stå fast. RK delgavs länsstyrelsens beslut den 13 september 2016 och beslutet vann laga kraft den 4 oktober 2016, vilket innebär att åtgärderna skulle vidtagits senast 45 dagar senare. Vid inspektion den 30 augusti 2017 konstaterade nämnden att åtgärderna fortfarande inte vidtagits och att demontering av bilar har skett. Föreläggandet får därmed anses ha överträtts.

Domstolen bedömer att föreläggandet är lagligen grundat och att det enligt domstolens mening inte har framkommit några omständigheter som visar att ändamålet med vitet förlorat sin betydelse. Inte heller några särskilda skäl för att endast ett jämkat vitebelopp ska dömas ut har framkommit. RK ska därför förpliktigas att betala förelagt vite om 50 000 kronor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 426)

Överklagande senast den 20 februari 2018.

Lena Stjernqvist

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Stjernqvist, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Fridh.